

ДОБРУДЖАНСКО ... ЗНАМЕ

МЛАДЕЖКИ ЛИСТЪ

Урежда Редационенъ комитетъ

Цена 2 лева

Излиза два пжти въ месеца.

Абонаментъ за година 40 лв., за 6 месеца 25 лв., за странство 60 лв. годишно.

Единъ Апелъ на добруджанското население

Заловениятъ „войвода“. Предателство. Арести, побои и изнудвания.

(Кореспонденция отъ Добруджа)

На 17 м. м. една въоръжена група отъ 5 души на чело съ Ради Георгиевъ Тоневъ отъ с. Голъма Кайнарджа минава границата отъ България въ Добруджа за да се видятъ съ близкитъ си.

Водителятъ на групата Ради Георгиевъ бива заловенъ отъ ромънскитъ власти и направилъ предъ тѣхъ признания, като разкрилъ другаритъ си. Последнитъ узнаватъ издателството и успѣватъ да избѣгатъ преди властитъ да пристигнатъ въ роднитъ имъ села.

Ради Георгиевъ вечеръта когато да бжде заловенъ се каралъ съ брата си, отъ когото искалъ 20,000 леи Шефа минавалъ съ патраула и като забелѣзалъ, че въ къщата свети късно презъ ношъта въпрѣки издадената заповѣдъ, влиза и „войводата“ на групата въоръженъ съ пушка съ 80 патрона и бомби се предалъ безъ всичко съ противление, като издалъ и имената на другаритъ си, а тѣй сжщо и имена на ония селяни изъ разнитъ села при които се отбивалъ. Въ сжщия билъ намѣренъ и документъ отъ В. Д. Р. О.

По тоя случай арестувани бяха следнитъ лица: Георги Тоневъ, Димитъръ Поповъ, Колю Поповъ, Русанъ Теофиловъ, Георги Теофиловъ, Ганчо Пенчевъ всички отъ с. Голъма Кайнарджа; Петъръ К. Пейчевъ, братъ му и жена му, Руси Русевъ, Ради Русевъ, Ив. Няголовъ синоветъ му Георги и Добри Няголови заедно съ женитъ имъ, Стаматъ Йордановъ, Кьосе Недевъ и Стоянъ Курдовъ отъ с. Малка Кайнарджа, Пенчо Добревъ отъ с. Алифакъ и Добри Михалевъ Кумановъ отъ с. Екинджикъ.

Всички арестувани бити и изтезавани, бѣха изпратени на военнитъ власти въ Кюстенджа. Последнитъ отказватъ да заведатъ дѣло поради липса на престѣпления. Въ това време обирача на българитъ цинцарина-адвокатъ въ Силистра Маджару успѣ да въздействува, за да бждатъ арестуванитъ върнати и освободени чрезъ Силистр. власти. Слѣдъ като ги е оскубалъ добръ съ по

нѣколко хиляди лей, освобождаватъ всичкитъ, съ изключение на „войводата“ Ради Георгиевъ Тоневъ.

Ето резултатитъ отъ подобна „революционна“ дейность съ набегитъ презъ границата. Винаги тѣ сж довеждали до най-печални резултати. Емигрантитъ-добруджанци трѣбва веднажъ за винаги да разбератъ, че е настѣпило време да престанатъ съ тия набѣги, за да не излагатъ близкитъ си на арести, побои и инквизиторски мжчения за изнудвания, че съ това тѣ служатъ само на ромжискитъ власти за денационализацията на Добруджа.

Ние отправяме тоя апелъ къмъ добруджанската емиграция и общественото мнение въ България да не позволяватъ въ никой случай преминаването на добруджанската граница отъ когото и да било. Ние чувствуваме достатъчно сили въ себе си да се боримъ съ всичкитъ неволи, а къмъ ония които въпрѣки всичко, не желаятъ да се вслушатъ въ тоя ни апелъ ние имъ заявяваме за да знаятъ, че сами ще се справяме съ тѣхъ, за да не позволимъ на ромънскитъ власти да арестуваатъ, биятъ, разкарватъ и изнудватъ.

Това трѣбва добре да се разбере.

Германската преса, особено Берлинеръ Тагблатъ, отговаряйки на опроверженията на Берлинската ромжнска легация по смуветъ въ Ромжния на 6 и 7, напада силно ромжнското правителство за въвеждането на цензурата надъ телеграмитъ на чуждитъ кореспонденти и прекъсването на телефоннитъ съобщения. „Ако иска ромжнското правителство да се изнася навън истината, нека позволи на чуждитъ кореспонденти да си упражняватъ свободно професията, въ противенъ случай, разбира се цѣлата преса ще протестира“, и ще се мисли че въ Ромжния действително става нѣщо, което ромжнското правителство крие.“

Привѣтъ вамъ борци

(Писмо отъ гр. Нанси — Франция)

Прокудени въ чужбина далечна, далечъ отъ Башинията свята, отъ обетованата Добруджанска земя да блънуваме само можемъ за яркото Нейно слънце, за безкрайнитѣ и житни простори освежавани отъ стария Дунавъ, отъ бурното Черно море, отъ дивния Дели-Орманъ. Далечъ въ чужди край ний светълъ лжчъ не виждаме, ний блага братска речъ не чуваме. Ромънци сме ние и българи едновременно и съ ненависть въ душата слушаме израженията на жалъкъ империалистиченъ апетитъ и на еднитѣ и на другитѣ.

— „Добруджа е наша и ние ще ви освободимъ, поробени братя“, говорятъ „братята“ българи.

— „A noastră din veci a fost, frații ai noștri dragi sunteți“, декларирагь ромънитѣ, давайки ни по тоя начинъ удостоверения за добри ромънски граждани и патриоти.

Но не. Ний съ високо гласъ и лекота въ душата ще имъ отговоримъ: „Добруджанци сме ние и такива на вѣки ще си останемъ. Не щѣме ние вашата „братска свобода“, нито пъкъ вѣковната ваша ромънска „култура“. Ний Добруджа искаме свободна и независима, Добруджа единствено за насъ, нейни синове!“

И пакъ прокудени чада на Майка Робиня, ний свити въ тѣсния нашъ кржжокъ, нѣмайки възможността да вкусимъ благодатния дружественъ животъ, търсимъ се ние нѣколко прокуденици, душигь се желаятъ, както желаятъ своята Свята Майка — Добруджа, и винаги наедно сме, за Нея винаги говоримъ, за Нейнитѣ светли простори, за благия Нейнъ народъ, тамъ въ прегръдкитѣ на тероризираната Майка. Мечтаемъ ний за утрешната свобода, която нейнитѣ чеда ще ѝ дарятъ, мечтаемъ за утрешния свободенъ и конструктивенъ животъ, за начина по който ще лекуваме вѣковнитѣ рани на Майка — мжченица.

Блънуваме и светълъ лжчъ очакваме, лжчъ кратъкъ за жалостъ и едва 2 пжти въ месеца, лжчъ що ни изпраща високо издигнатия факелъ на „Добруджанско Знаме“. Очакваме жаркитѣ слова на борческата добруджанска младежъ, щастлива въ сждбата си да бжде групирана въ общия ентузиазъмъ за една свѣта и неприклонна борба. *Шена сме, но маса ще бждемъ!*

И ние тукъ въ „културния“ западъ макаръ и малцина да сме, ще поведемъ една акция за осветляване общественото мнение по ужаситѣ що изпитва многострадалния нашъ народъ. Ние не можемъ освенъ съ най-искренна радостъ да посрещнемъ борческата ваша дейность, да дадемъ най-широко нашата морална подкрепа солидаризирайки се напълно съ вашата програма. Напредъ братя! Издигайте все по високо „Знамето“, прѣскайте все по-нашироко жаркитѣ лжчи на факела, все по-громко разгласяйте истината за Добруджа. Напредъ! Защото съ смѣлость можете да претендирате, че изразителитѣ на идеала на добруджанската младежъ — Свободна и Независима Добруджа, това сте вие.

А ний отъ тукъ, прокуденици далечни като васъ, громко зовъ ще подадемъ: „Ако ще трѣбва за Нея да се мре, ние всички до единъ за Нея съ готовнасть да измремъ!“

За група добр. студенти: R. Meteoroff

Процеса на Елзаскитѣ автономисти

(Специална кореспонденция за Добр. знаме)

Колмаръ, май 3, 4 и 5. Империалистична Франция дава добъръ примеръ на своитѣ по-малки подражателки: Ромъния, Сърбия, Гърция, Полша и др. Отъ 3 дни вече се гледа, предъ сждебитѣ заседатели отъ Колмаръ, гениалната инсцениция на съдебния следователъ Митонъ — процеса на 14 Елзаски автономисти обвинени въ вице предателство спрямо империалистичното Отечество и комплотъ противъ държавния редъ на днешна Франция. Отъ 3 дни вече нашитѣ братя по сждба, Елзасцитѣ, гордо устояватъ на атакитѣ на Прокурора, който при всички усилия не може да намѣри прицелна точка за обвинения въ легалната акция на автономиститѣ.

Впрочемъ обвиненитѣ, задържани отъ нѣколко месеца въ предварителенъ затворъ, следъ единъ позоренъ ловъ на политически личности, получиха вече отсждата на общественото мнение, безполезна е вече тежката дума на народнитѣ сждии — заседателитѣ, Народъ каза своето.

Д-ръ Риклинъ и учителя Хаасъ, главнитѣ обвиняемия, ведно съ двама още автономисти, еднородушно бидоха избрани като представители на Елзаския народъ въ френската камера на 29 м. м. въ надвечерието на тѣхния процесъ.

— „Плебесцита се произведе“, декларира Поанкаре малко преди изборитѣ, когато на единъ банкетъ въ Елзасъ бурно бе акламиранъ отъ шепла политикани. Но, не! плебесцита се произведе по-късно, не по заповѣдата на Поанкаре; той се произведе на 29 априль, когато Елзаския народъ громко възвести своето съществуване. Плебесцита исканъ отъ тоя страдаленъ народъ се произведе, въпреки съпротивата на френскитѣ империалисти.

И въпреки народната воля, въпреки заведенитѣ демократо-парламентарни обичаи, д-ръ Риклинъ и неговиятъ колега седятъ още на скамейката на подсждимитѣ, обградени отъ жандарми като последни убийци, въпреки имунитета имъ като изразители на Народната воля, тѣ продължаватъ да бждатъ гости на Колмарския затворъ. Ето я демокрацията!

Безстрашната борба на Елзасци за свободата на своето Отечество е достоенъ примеръ за насъ и нашитѣ бащи и братя останали тамъ — въ Добруджа. Нека тѣ упражнятъ минималнитѣ права що имъ даватъ днешнитѣ наредби, нека безстрашно изразятъ желанието си да живѣятъ свободно въ независимото свое Отечество, избирайки свои — добруджански — депутати въ Букурешката камера, възстановявайки свои съвети, начело на сждбинитѣ на Добруджанскитѣ общини и окржзи.

Само чрезъ твърда борба ще постигнемъ свободата си. Тя нѣма да дойде ни отъ София, ни отъ Букурещъ, нито пъкъ Женева, съ своитѣ изкуствени договорни подѣления може да ни я даде.

Отдоле ще дойде тя — желаната свобода — отдоле, изъ нашитѣ редове, отъ нашата кръвъ ще да се роди!

Rafael Meteoroff.

Задъ Кароловия въпросъ!

Чокойска Ромъния и Унгария на хорти срещу Съветитѣ. Бъдещето на малцинствата

(Кореспонденция отъ Дрезденъ)

Голѣмия интересъ, който прояви цѣлата европейска преса къмъ събитията въ Алба Юлия, днесъ е насоченъ вече къмъ единъ другъ важенъ моментъ, тѣсно свързанъ съ бъдащата съдба на велика Ромъния. На дневенъ редъ се поставя отново доста забуления до сега въпросъ на Карола.

Въ навечерието на конгреса въ Алба Юлия принцъ Каролъ заминава за Лондонъ. Устройва, не безъ помощта на нѣкои английски политически кръгове, отпечатването на манифестъ къмъ ромънския народъ, както и пренасянето му съ два аероплана въ Алба Юлия. По причини отъ технически характеръ, отлитането не е могло да стане на време и готвената акция добива публичностъ. Подъ натискъ отъ вѣннъ английското правителство бива заставено да не позволи отлитането, а по късно, когато въпроса взема характеръ на скандалъ, при официалнитѣ постъпки вече и на ром. легация въ Лондонъ, английското правителство се принуждава да покани принца да напусне Англия.

Когато вишиятъ английски чиновникъ връчва на Карола решението на британското правителство за неговото изгонване отъ страната, принца заявява само, че той е извънредно изненаданъ и подобно нѣщо не е очаквалъ никога. Да бжде изненаданъ, принца наистина е ималъ основание. Днесъ вече за мнозина не е тайна, че задъ гърба на Карола до сега е седѣла Англия и не само е била съгласна, но и подготвяла неговото ретавриране.

Англискиятъ в „Таймсъ“ пише че е твърде вѣроятно, подготвената отъ принца акция въ Лондонъ да седи въ връзка съ агитацията въ полза на ревизията на Трианонския договоръ, (както е известно, водена отъ Лорда Ротермера, задъ когото, не е тайна че седи самото английско правителство) По натагъкъ вестника цитира една частъ отъ манифеста на Карола, въ която се казва, че всички неразрешени проблеми въ отношенията на Ромъния къмъ нейнитѣ бивши врагове, трѣбвало да бждатъ ликвидирани чрезъ разбирателство, за да се постигне приятелство между тѣхъ въ полза на мира.

„Дейли телеграфъ“ близъкъ до Лейбърър парти, наричайки акцията мелодраматическа, пише сжщо че тя е тѣсно свързана съ похода за възвръщане на Унгария части отъ отнетитѣ и чрезъ договоритѣ земи. Принца е билъ заставенъ да се съгласи, когато дойде до трона да упражни всичкото си влияние за ревизия на Трианонския договоръ въ полза на Унгария. Отъ друга страна се съобщава сжщо, че работата съ аеропланитѣ е организирана направо отъ Ротермеровитѣ кръгове.

Всичко това е единъ голѣмъ ударъ за днешна Ромъния. Политиката на голѣмитѣ империалисти да си служатъ съ своитѣ по малки орждия, както намѣрятъ за добре излиза отново на яве, а Ромъния е именно онова орждие, което имъ изглежда вече твърде изхабено, и изглежда че ще трѣбва да го разглобятъ, да взематъ нѣкои негови части и си сглобятъ друго, по солидно, за провеждане на своитѣ завоевателни и поробителни намѣрения, да коватъ нови вериги на народитѣ. Не

по-малкъ е обаче бламажа и за Англия. За лишень пжтъ става ясно, че „мирътъ“ за който се говори навсжде тѣй сладко, е було криящо подъ себе си цѣлата несигурностъ, неправди и всички противоречия между империалиститѣ. Було, задъ което свѣтовнитѣ тиранни подготвятъ нови катастрофи. Англия стои на чело. Тя готви отдавна, походъ срещу Съветска Русия.

Ромъния обаче, при днешното си положение, съ наболелитѣ въ нея два голѣми въпроса — националниятъ и аграрниятъ, не представлява реална сила, която да бжде хвърлена срещу Съветитѣ. Тя не е сжщо годна да отстои на какъвто и да е напоръ отъ вѣннъ. На Англия е добре известно, че за прегазването на Ромъния не сж необходими кой знае какви усилия, и действителниятъ фронтъ срещу Съветска Русия не е вече Днестъръ или Прутъ, а назадъ нѣкъде къмъ р. Тиса, въ Унгария. Тамъ, при вторитѣ позиции сж насочени укрепителнитѣ усилия на империалистическия блокъ противъ Съветска Русия. Ромъния, повече или по-малко, остава да разчита на своитѣ собствени сили. Лансираната на времето си идея за евентуална Унгаро ромънска персонална Уния, въ която Каролъ да играе известна роля, или втората идея, по вѣроятна, — заздравена Унгария, счетени на времето си за не особено сериозни, днесъ, разгледани въ свѣтлината на готвената противъ С. С. С. Р. походъ, Лордъ Ротермеровата акция и последниятъ случай съ Каролъ въ Лондонъ, добиватъ известно осмисляне.

За промѣни въ днешна Ромъния, Англия е заинтересувана и по други съображения. Досегашната финансова политика на Братияновци изразена въ формулата „give and take“ (чрезъ самитѣ нась) не се харесва на английския капиталъ. Отъ Лондонъ се стремятъ всячески да заставятъ либералитѣ да допуснатъ въ Ромъния чуждия капиталъ, въ размѣри и условия които да му позволятъ да обхване природнитѣ богатства и икономическия животъ на страната. Отъ тия съображения не е отпуснатъ до днесъ заемъ на Ромъния.

Всичко това поставя Ромъния въ крайно тежко положение. Положение на изоставеностъ, сама да тегли и се справя съ последствията отъ ненормалността на своя националенъ, политически и социаленъ организъмъ. Ромъния се оставя да бжде прегазена! Дали нейната дипломатия разполага съ възможности за реагиране е твърде съмнително. Иначе нервозността ѝ не би се тѣй явно манифестирала.

Въ една или другия случай, Ромъния на Карола или на династията Братияну, тя има предрешена съдба — да бжде слѣпо орждие въ ржцетѣ на европейския империализъмъ, за целитѣ на неговата антисъветска политика. Орждие, на което не разчитатъ особено много и тия въ чиито ржце е, и сж готови да го изоставятъ като изхабена вече вещь. За поробенитѣ надъ 7 милиона народности въ Ромъния, и специално за добруджанци, едно е важно: Разрухата на Ромъния води къмъ тѣхната свобода и независимостъ. За нея трѣбва да подготвятъ своята обща борба и продължаватъ още по решително да крачатъ къмъ свещената свобода.

Dresden, май 1928 г.

К. Айджиджарски

Националният въпрос на Балканите

По този въпрос е писано много и с различни направления, без обаче да бъде разбран и то от ония, които и днес пъшкат под един непоносим национален гнет: добруджанци, македонци, тракийци и др., които ще плащат данък на чужди идеи, водещи към нови войни, нови разорения, ново робство.

Балканския полуостров по своите географически граници сам по себе си представлява едно цяло, отговарящо на всички условия за едно правилно економическо развитие.

Народонаселението въ него представлява един конгломерат от толкова население, че мъчно може човек да разграничи съ точност где свършва една нация и где започва друга. Българи, турци, ромънци, сърби, гърци и др. така сж изпъстрили Балканския полуостров, че когато поискат да определят етнографически си граници, без друго ще засъгнат и чужди тѣмъ народности, което предизвиква остри национални конфликти достигащи въ много случаи до взаимноунищожителни войни за смѣтка на балканските народи.

Разпокъсаността на балканските народи, предрасждѣцитѣ, шовинистическите страсти, които се подхранват от чужди намъ заинтересовани велики сили и от наши правителства сж довели балканските народи до това плачевно състояние.

Ако преди 28—29 год. е имало здрави умове, които виждат правилното разрешение на националния въпрос, то днес би било срамъ след толкова време и горчиви опити, да кретае още по-назадъ. Ако тогава сж могли да виждат причините за бедственното положение на балканските народи, които идат главно отъ вън, отъ тѣхните силни съседи — силни чрезъ моралното и материално превъзходство, — които смучат плода на тѣхния трудъ, и, било чрезъ конкуренцията си, било чрезъ експлоатацията си, не имъ дават възможност да развиват и използват своите богатства, то какво остава за насъ, — които вкусихме вече го чивитѣ плодове на три „освободителни“ войни? „Ако ромъни, сърби, гърци, българи, турци пропадат постепенно економически, бедствуват въ богатата земя, която населяват, — (казва г. В. Т. Велчевъ въ статията си „Балканските държави“ на „Лѣтописи“ отъ 1 септември 1900 г. бр. 21) — то е не защото си оспорват нѣкакви пазари, но защото тѣ всички сж предметъ на алчна експлоатация отъ страна на по-културните имъ съседи“. „Тѣ (балканските държави б. н.) се въоръжават, като изтощават ресурситѣ си, и насочват оржията си единъ срещу други, интригуват помежду си и често пѣти, за велико удоволствие на нѣкои отъ великите сили, водятъ войни помежду си, които ги разоряват“.

„Всичко това цивилизованиѣ имъ съседи не само гледатъ съ удоволствие, но даже го подклаждатъ изкусно. Тѣ насърчаватъ балканските народи (разбирай балканските правителства б. н.) въ химерата за величие, за хегемония въ полуострова и съ това поддържатъ антагонизма между тѣхъ“.

„Увлѣчени отъ този фаталенъ сънъ, тѣ неу-

сетно се вплитатъ всѣки день по-страшно въ мрежитѣ на своите експлоататори. Резултата на това вплитане е постепенното имъ попадане подъ пълната зависимост на тия последните. Че тая зависимост въ економическо, финансово и политическо отношение, е вече толкова голѣма, щото балканските държави сж достигнали до положението да не могатъ предприе никакво самостоятелно действие“.

Тѣй стоятъ работитѣ днесъ на Балканите. А какъ ще се разреши националниятъ въпросъ? „А този споръ за Македоня, тая причина на озлобение и завистъ загубва и своята отровност и своята смисълъ, когато погледнемъ на македонския въпросъ (сжщо така и на добруджанския, тракийския и др. нац. въпроси б. н.) отъ високото гледище на единъ Балкански съюзъ между балканските народи отъ тая гледна точка той почти изчезва, или се свежда до формулата: да се създаде една свободна Македония (сжщо така свободна Добруджа, свободна Тракия и др.) като членъ на Балканския съюзъ. Ето единъ идеалъ по отношение на работитѣ, който могатъ да усвоятъ всички балкански държави (тукъ разбирай народи б. н.) щомъ дойдатъ до съзнанието на истинските си интереси и видятъ, че единственното имъ спасение е въ сдружаванието имъ, а не въ хабене силитѣ си въ вражди и борби помежду си. Само тогава ще могатъ „да избѣгнатъ отъ погрома, до който неминуемо всички ще дойдатъ, ако следватъ да вървятъ по пътя на глупавото съперничество, на умразата и завистята единъ противъ други“.

Днесъ не сме ли въ сжщото положение въ каквото сме били преди 28—29 години?

Ако тогава царска Русия диктуваше намъ своята политика, вчера Германия, то днесъ Англия и Италия; въ Сърбия диктува Франция; въ Ромъния Италия и Англия. Така, че никоя балканска държава не води свой самостоятеленъ политически и економически животъ. Е добре тогава трѣбва ли да вървимъ по умоветѣ на ония които служатъ на чужди интереси?

Но, националниятъ въпросъ е разрешенъ не отъ Москва, а стъ г-нъ Велчо Т. Велчевъ, който много ясно говори за Балканската федерация която нарича съюзъ. Обаче сж ли въ състояние днешните ръководители на балканитѣ да я осъществятъ? — Не!

Но, ако балканските правителства вървятъ по стария шовинистически пътъ — „достигнали до положението да не могатъ предприе никакво самостоятелно действие“ — то не се ли налага на балканските нареди дългътъ — сами да се заематъ съ уреждането на своята участъ?

Да! Въ такъвъ случай ние малцинствата, включени въ рамките на разните балкански държави, надъ които тегне единъ непоносимъ националенъ гнетъ, които изпихме най-вече горчивинитѣ на съ нищо не оправданитѣ войни, сме най-силно заинтересувани отъ едно разбирателство на балканитѣ. Ето защо ние трѣбва да вървимъ въ първата фаланга на борцитѣ за Балканската федерация, — този съюзъ между балканските народи — ед-

ничката форма за безболезненото и правилно разрешение на националния въпрос.

Само въ тоя съюзъ поробена Добруджа, Македония, Тракия и др. ще влѣзнатъ като равноправни и независими членове, а националниятъ въпросъ самъ по себе си ще изчезне.

Трѣбва ли много философия за да се разбере това? Не!

Ето защо ние добруджанци гордо и смѣло ще крачимъ по този пѣть, защото той сигурно води къмъ свободенъ и спокоенъ животъ. Ако днесъ се намиратъ хора, които експлоатиратъ съ този въпросъ ни прикачатъ всевъзможни етикети, то е резултатъ на болнитѣ времена които живѣемъ. Ако обаче дойде да се дирятъ родоначалницитѣ на този идеалъ, то тѣ ще се намѣрятъ тамъ където е имало бистъръ погледъ и честна мисль. Между тия родоначалници ние ще намѣримъ на първо мѣсто Г. С. Раковски, Хр. Ботевъ, Вас. Левски, а въ по-ново време и всички честни мислители, на чело съ видния сговористки дѣецъ г-нъ В. Т. Велчевъ.

М. Б.

Нови жертви на Ромѣнския милитаризъмъ

На 25.IV. т. г. отъ ромѣнската армия сж избѣгали нови три българчета отъ Добруджа, които сж разправяли работи присъщи само на „културнитѣ“ ромѣнски прийоми за денационализацията на Добруджа.

Избѣгалитѣ българчета сж: Константинъ Ангеловъ и Хараламби Митевъ отъ с. Кара-Омуръ, Боянъ Михневъ отъ с. Казимиръ. И тримата младежи постѣпили на служба съ твърдото намерение да си изслужатъ и продължатъ живота въ роднитѣ си села.

Въ казармата тѣ сж били подлагани на варварско третиране. На Христо Митевъ офицеритѣ нарочно скрили пушката и за да я заплати прашатъ го въ село да донесе 15,000 лей. На тръгване обаче му поръчватъ да бѣга въ България, защото въ Ромѣния нѣмало мѣсто за българии.

Подъ натиска на тия изгезания и третиранния и тримата младежи решаватъ да бѣгатъ въ България, защото и безъ това животътъ имъ въ Добруджа е нарпавенъ невъзможенъ. Земитѣ на населението сж изземватъ, терора не спира, а всѣки трезвенъ гласъ е осъденъ на смъртъ

Презъ миналата година на единъ отъ избѣгалитѣ — Хараламби Митевъ — отнели 40—50 декара засети ниви и ги раздали на цинцаритѣ. Тази година имъ отнели и останалитѣ и му оставятъ 10—12 декари.

Разказаното отъ бежанцитѣ е една стотна часть отъ страданията въ тая нова долина на сълзитѣ.

Тѣ, обаче, ни напомнятъ за оная страшна трагедия, която постигна хиляди хора, грѣхътъ на които е този, че обичатъ родното си огнище и благодатниятъ трудъ.

Кеманларъ,

2 май, 1928 год.

Арести въ Добруджа

Ограбване на населението. Заплашване да напустнатъ селата си. Бой за вода.

Пишатъ ни отъ Добруджа:

На 12 т. м. цѣлото население на с. Кавурга, Куртъ Бунарска околия, бива арестувано и държано цѣла седмица въ секцията, бито и изтезавано най-звѣрски, защото нѣкакви минаващи каруци край селото имъ били ограбени отъ три маскирани лица. Шефа на селото заплашвалъ, че ще бие безъ разлика виновнѣ или не всѣкого, защото не разбирали, че трѣбвало да напустнатъ вече селото си.

Следъ подготовката съ побой и заканинтѣ настѣпва момента на изнудванията. Срещу откупа всички биватъ освободени.

Въ с. Краново, Бей-Бунарско, агрономътъ Яковлевъ, раздава отнетата земя по закона една трета съ сеитбитѣ барабаръ и я раздава на чиновници. Чиновницитѣ отстъпватъ сжщата земя на собственицитѣ срещу наемъ като взематъ отъ тѣхъ полици. Идва наново сжщия агрономъ и безъ срамъ, безъ всѣкакъвъ скрупулъ раздава сжщитѣ земи на цинцари-колонисти. Последнитѣ наново ги връщатъ на селянитѣ срещу другъ наемъ. Собственицитѣ се виждатъ принудени да плащатъ и тоя наемъ само да спасятъ облагитѣ отъ труда си.

Много отъ издаденитѣ полици биватъ протестирани, защото въ тоя моментъ нѣмали пари да си платятъ. Такива протестирани полици сж на тримата братя Бянови отъ сжщото село.

Въ с. Алфатаръ се черпи водата отъ чешмитѣ. Българитѣ ранобудни отиватъ по-рано. Цинцаритѣ колонисти макаръ да отиватъ по-късно искатъ да прередятъ българитѣ за да се знае, че паритѣ трѣбвало да отварятъ пѣть на господаритѣ. Става сбивание, което се пренася следъ обедъ и на хорото. Празникъ Великъ день е било. Разбира се, както всѣкога, виновницитѣ били пакъ българитѣ, Ромѣнско управление, което нигде по свѣта го нѣма.

Добруджалиевъ

Следъ Алба Юлия

Кавгата между Маниу и Михалаке. Разцепление въ нац. царанистката партия

В. „Чикаго Трибунъ“, съобщава че между председателъ на Ц. К. на националь-царанистката партия г. Маниу и подпредседателъ Михалаке е избухналъ голѣмъ конфликтъ по събитията въ Алба Юлия. Отъ 100,000 души участвующи на протестното събрание, останала една малка група, която е искала да върви къмъ Букурещъ. Поради отстъплението на Маниу отъ първоначалнитѣ решения да предприематъ решителни действия срѣщу либералитѣ и свалянето на днешното правителство г. Маниу и Михалаке сж се скарали. Това поведение на Маниу е значително понижило неговия авторитетъ предъ цараниститѣ. Предвижда се разрива да се развие и едно разцепление на цараниститѣ е предстояще.

Свободна трибуна

Моят отговор

Въ бр. 63 на в. „Добруджа“, Изпълнителния комитетъ печати едно „пояснение“ по поводъ осветлението което печатихъ за моя скъпъ приятель Ив. Кръстевъ Куневъ, въ което „пояснение“ твърде нескъпопосано поставяйки се въ положението на невинна гълъбца заявява: „Нито познавахме кой е самоубиеца, нито сме чували нещо за него“.

Струва ми се, че е твърде недостойно да се води полемика съ хора които могатъ тъй цинично да смътатъ добруджанската емиграция за късопамятна. Защото да занимавашъ цълъ конгресъ съ името на единъ човѣкъ, да декларирашъ предъ публично събрание, че Ив. Кръстевъ Куневъ е ревностенъ защитникъ на добр. мл. съюзъ и следователно „опасенъ“ човѣкъ и следъ това да заявишъ: „нито сме чували нѣщо за самоубиеца, нито го познавахме“, се иска твърде голѣмъ цинизъмъ и тепегьозлукъ. Но се пакъ не да вода полемика съ такива хора взимамъ думата, а за да посоча на добруджанската емиграция истинския имъ ликъ.

Иванъ Кръстевъ Куневъ не бѣше добруджанецъ, но той даде на добруджанското население все пакъ много повече като прегърна неговата кауза, отколкото „добруджанци“ отъ рода на Харал Стефановъ който нѣма нищо общо съ Добруджа защото е отъ *Карнобатъ*, а седи на председателското мѣсто въ организацията, защото му е необходимо за други цели, за които ако се желае може да кажемъ нѣщо втори пътъ.

Наистина въ пояснението на И. к тѣ има казано и една истина, а именно, че не само борбата имъ противъ съюза на добр. младежъ кара не Ив. Георгиевъ а грамадното мнозинство на добруджанската емиграция и населението въ Добруджа да сж противъ единъ изпълнителенъ комитетъ отъ хора „непреставляващи нищо освенъ себе си“ както сполучливо ги нарече председателя на пловдивското д-во, — а има и други причини за които имъ било неудобно да говорятъ . . . — защото маските имъ ще паднатъ. Тѣзи причини сж обаче твърде добре известни на емиграцията и тѣ се свеждатъ главно къмъ това; че добруджанци не желаятъ тѣхната организация да се ръководи и представлява отъ хора, които сж дошли въ Добруджа по силата на ония обстоятелства, които утре, когато ромънитѣ бждатъ изгонени изъ Добруджа и ще позволятъ и на Ташку Пучеря да заста не на чело на едно добруджанско движение и претендирайки че представлява добруджанци, да пледира каузата на своето отечество.

Друга една отъ причинитѣ които ни каратъ да сме противъ единъ такъвъ изпълнителенъ к-тѣ, е покровителството на разнитѣ разбойници и пийниршекерджии, които наметнали мантията на нѣкакво „освободително“ движение, години подъ редъ създадоха толкова нещастия за добруджанското население отсамъ и оттатъкъ границата и проляха толкова сълзи на нещастни жени и деца.

Патронитѣ на тѣзи разбойници на чиито съвести лежатъ толкова престѣпления, осждени отъ българ-

скитѣ сждилища, сж и днешнитѣ душеприказчици на И. к-тѣ, тѣ сж и убийцитѣ на Ив. Кръстевъ.

Ето следователно и другитѣ причини по които Ив. Георгиевци сж длѣжни да водятъ борба противъ единъ И. к тѣ, който дава „пояснения“ отъ този родъ.

Колкото за заплашванието което отправятъ, че дързостта ми ги предизвиквала да кажатъ нѣщо оруго, то това е стара пѣсенъ на новъ гласъ. Но г-да имѣа защо да доносничитѣ по околентъ пътъ, ами идете направо въ обществената безопасностъ — както сте ходили и другъ пътъ — и кажете какво искате, а института натоваренъ да се грижи за тая работа си знае по-нататъкъ работата.

Очевидно обаче вие ще чакате Василь Владовъ да си доизлежи присждата и ви „документира“ тѣзи „други“ причини, защото нему най-добре попада тая работа, а вие после подобно Пилатъ Понтийски ще си измиете ржцетѣ и ще „пояснитѣ“ „нито познавахме Ив. Георгиевъ, нито сме чували за него нѣщо“. Не бихъ желалъ да си правя реклама, но съмъ принуденъ да кажа нѣколко думи и за моята скромна личностъ.

Кой съмъ, добруджанцитѣ знаятъ много добре, защото не съмъ случаянъ гостенинъ на Добруджа а по после и на добруджанското движение, каквото е председателя на И. к-тѣ, нито въ потеклото ми има нѣщо ромънско, каквото има на мнозина отъ васъ.

Роденъ съмъ отъ най-пострадалото отъ ромънскитѣ звѣрства село Малка-Кайнарджа, а роднинитѣ и родителитѣ ми и днесъ се разкарватъ по ромънскитѣ задани затуй че носятъ името Българи. Наистина зная, че „дипломати“ отъ вашия родъ страстно желаятъ скромни занаятчи, селяни и работници да седятъ далечъ отъ народнитѣ работи, като само произвеждатъ благата, а предоставятъ на васъ да разпореджатъ съ сждбинитѣ имъ, но простете, че не можахъ да остана глухъ на страданията на прокуденитѣ и поробени мои братя, и по силата на тия обстоятелства станахъ скромненъ дѣецъ въ добр. движение и редакторъ на в. „Добр. Знаме“.

Господѣ на който се кланямъ е оня, който сж ми посочили жертвитѣ на една политика водена сѣ отъ „дипломати“ отъ вашия родъ. Но азъ не разбирамъ щомъ съмъ лансиралъ въ осветлението си „една лжжа“, както вие „пояснѣватѣ“, защо е било необходимо да пояснѣватѣ, а наклеветенитѣ съ най-тежкото име на убийци, не сж се отнесли до прокурора да дирятъ реабилитация на своята честъ? Или съ диверсии и паравани тѣ смѣтатъ да заличатъ престѣпленията си спрѣмо добруджанското освободително движение. ?

Ив. Георгиевъ

Апелацията на осждения на 8 год. бившъ добруджански депутатъ Борисъ Стефановъ е отхвърлена отъ военния съветъ на 2-й армейски корпусъ.

Страница на младитѣ

М. Бойкинѣ.

На майка ми

Но стига ми тая награда
да каже нявга народа:
„Гмря сиромаша за правда,
за правда и за свобода.“
Хр. Готевѣ.

Унила ти си, майко моя,
че жалишъ своя първенецъ,
де в'тюрми мрачни днеска той е —
затуй, че волень е борецъ.

Коси ти снѣгъ посипа, мамо,
а пъкъ лицети се сбръчи, —
по мене в'жалъ да вехнешъ само,
всрѣдъ мжка, горестни сълзи.

Ти радостъ ощѣ не си видяла,
че бедни ний сме сироти,
че в'робство черно си живяла
всрѣдъ унеса на рой мечти. . .

С'надежда чака да порастна —
та радостъ да ти донеса. . .
Уви! Сждбата е ужасна:
и азъ донесохъ ти тжга.

Не хвърляй укоръ върху мене
о, майко а благослови
борцитѣ родни като мене,
що носятъ свѣтли бжднини.

Отъ обичъ къмъ тебе, мамо,
къмъ мойте братя сироти,
в'борбата азъ се втурнахъ само
да видятъ по честити дни.

Азъ може нѣвга да се върна —
свободенъ да ме видишъ пакъ
и тебъ с'цѣлувка да прегърна,
но какъ ще да живѣя в'мракъ?

Не чакай гняздо азъ да свия —
като всички домъ да си сбера:
въ родний край ще да забия —
да сея родна свобода.

И мъртавъ падна ли въ борбата
азъ знамъ — ще плачешъ много ти,
но като обичамъ свободата,
какво да правя, я кажи?

Кълни тирани съсъ презрене
о, майко, а благослови
борцитѣ родни като мене
що носятъ свѣтли бжднини.

4 Май 1928 г.

Г. Казанджиевѣ

Изъ хайдушка свирка

Три моми-божуръ въ прохлада
закосили рай — ливада
кръвъ — роса нозе имъ шари —
всѣка гледа да превари

Рада се кърши
като вихрушка
знае що върши
внука хайдушка,
войводоо!

Слънчо е надъ три купрали;
три моми три купи сбрани,
купи — планини отъ сѣно
миризливо и зелено

Песенъ се носи
глъчъ, смѣхъ глума —
момитѣ боси
хванаха друма,
войводоо!

Денъ лети, минава лѣто,
купи три стърчатъ въ полето;
всичко друго е прибрано
но за купитѣ е рано.

има, че гние,
харни ступани.
Инакъ и ние
ще сме въ зандани
войводоо! —

Даде Богъ, че джѣжъ захвана —
отъ тѣхъ помѣнъ не остана:
мѣтни порои три трупа
влачаха, по трупу отъ купа.

Трупове голи
на бѣсни псета,
псета рошѣори,
заедно съ кмета,
войводоо!

Пеца П. Плачкова

Марко Ц. Туговъ

ЗГОДЕНИ

Габрово

Разградъ

Венчавка. На 22. IV. т. г. се е венчалъ на-
шиятъ съотечественикъ Асенъ Наумовъ, отъ гр.
Балчикъ живущъ въ София съ Райна Блажева,
отъ Варна. Честито!

Примѣръ за подражание. Братята мо-
наси отъ Бачковския манастиръ единодушно сж
решили да дадатъ едномесечната си заплава за
пострадалитѣ отъ земетресението въ Пловдивъ, а
Иеромонахъ Климентъ специално за пострадалитѣ
добруджански семейства.

Противъ убийцитѣ на Иванъ Кръстевъ

Въ редакцията ни ежедневно се получаватъ протести на отдѣлни добруджанци и групи по поводъ убийството на Ив. Кръстевъ.

До сега сж получени такива отъ група добр. младежи въ Русе, отъ добруджански бежанци въ Нови-Пазарско, отъ такива въ Шуменъ и другаде. Въ всички протести се подчертава, че убийството на Ив. Кръстевъ е само една брънка отъ престжпленията на В. Д. Р. О. „Дочо Михайловъ и другаритѣ му бѣха първитѣ жертви на престжплениятъ походъ на В. П. Р. О. Венко не ще да е последната“ — заявяватъ добруджанци отъ Нови-Пазарско. „Скъпй другарю, ти умря въ служба на свободата, ала дѣлото ще остане на вѣки да живѣе въ нашитѣ сърдца и съ още по голѣми ентузиазъмъ ще продължимъ борбата за родна свобода, не смущавани отъ престжпленията на предателитѣ“ — заявяватъ шуменци.

Получиха се също протестни писма и резолюции изпратени съ копия и до други вестници отъ събранието на добруджанци въ Цариградъ състояло се на Гергьовденъ т. г., отъ студентското събрание въ Грацъ — Австрия, отъ добруджанската емигрантска и студентска група въ Виена и др.

Всичко това добре показва, че добруджанското население заклеймява престжпленитѣ, което е най-добра отплата за падналитѣ жертви.

Конгресътъ на бѣжанцитѣ отъ западнитѣ покрайнини

На 20, 21 и 22. IV. т. г. въ София се състоя конгреса на бѣж. отъ западнитѣ покрайнини. Следъ три-дневни разисквания, конгресътъ е гласувалъ следнитѣ резолюции:

1) По положението въ което се намиратъ поробенитѣ имъ огнища.

2) До Обществото на Народитѣ.

3) По бѣжанския въпросъ.

4) Къмъ общественото мнение въ България.

5) Резолюция по младежкото движение и

6) По печата.

Въ първата резолюция следъ като се констатира тежкото положение на населението въ заробенитѣ области, протестира се предъ общественното мнение и специално предъ О. Н. гдето търпятъ политическото безправие и икономическия гнетъ въ поробенитѣ имъ огнища.

Съ втората резолюция следъ като се изтъква положението въ поробенитѣ области преди и сега, иска се; да се отворятъ българскитѣ училища и черкви, да се позволи на бѣжанцитѣ свободно възраждане и пр.

Съ третата резолюция се апелира къмъ българското общественно мнение да има по при сърце свободата на поробенитѣ покрайнини.

Въ резолюцията по младежкия въпросъ се акламира организирането на младежката въ свои организации. Всички резолюции сж отпечатани като притурка на бр. 175 на в-къ „Западно Ехо“.

Още една жертва

(писмо отъ Добруджа)

Още единъ самоотверженъ борецъ, още единъ добъръ революционеръ, непоколебимъ предъ нищо, преданъ всецѣло на дѣлото, който още отъ младини се впусна въ борбата за правда и свобода на народа, стана жертва на пролажницитѣ. Този младъ по години, но старъ въ борбата смѣлъ младежъ, е Иванъ Кръстевъ Куневъ отъ с. Заветъ въ Манларско. А убийцитѣ, това сж хората на разбойническото гнездо наречено В. Д. Р. О. Това сж хората, които почерниха три окръжа въ България презъ събитията, като агенти и разбойници, повечето отъ които днесъ лѣжатъ въ затворитѣ за убийства, обири, насилия и пр.

Тѣ, хората на В. Д. Р. О., разплакаха народа въ Добруджа и населението покрай границата въ България. Не на одного тѣ сж рѣзали месата, не на одного сж горили тѣлата съ нажежени желѣза, не на одного сж изнасилвали жената предъ собственитъ му очи и цѣлото семейство. Венко не можеше да остане спокоенъ предъ пъкленитѣ дела на В. Д. Р. О. Сърцето му не можеше да истрай предъ писъцитѣ, които достигаха до него отъ Добруджа.

Макаръ и не добруджанецъ, той пригърна националъ-революционното дѣло на добруджанци. Неговиятъ идеалъ бѣ идеалътъ на Дочо и другаритѣ му паднали въ борбата — Свободна и Независима Добруджа въ състава на Балканската Федерация. Венко не веднажъ бѣше арестуванъ, бѣше битъ, изтезаванъ, разкарванъ отъ участъкъ на участъкъ, отъ обществена на обществена. Но всичко това не помогна за да го отклонятъ отъ правия пѣтъ, който пое за да служи на народа. „Азъ се впуснахъ въ борбата, казваше той, и нищо не ще ме спре освенъ смъртъта“ „Свобода безъ жертви не може“, казваше, и работеше още по-енергично всредъ народа, който го бѣ обикналъ за добритѣ му дѣла. И като неможаха да го побѣдятъ, тѣ посегнаха на живота му. Убиха го, защото тѣ виждаха въ него високи качества на честенъ революционеръ — качества на Дочо. Убиха го, но идеалитѣ неможаха да убиятъ, — тѣ сж спуснали дълбоки корени между насъ.

Убийци, два гроба изкопахте, два гроба на Дочо другаритѣ му и Венко — гиганти, борци неизличими въ народнитѣ сърца, — но знайте: третиятъ, това е вашиятъ собственъ гробъ,

Добруджа, априлъ 1928 г.

Бедни

Редакционна поща

Лозана. Г. Кескиновъ. Дописката Визакъсия по независящи отъ насъ причини. Въ идния брой ще я помѣстиме. Пратете ни точния си адресъ.

Грацъ Австрия. Резолюцията протестъ противъ терора въ Добруджа, поради претрупанъ материалъ остана за идния брой.

Адресъ: ул. Алабинска № 35, Търговски Кооперативенъ Домъ.